

คู่มือการตรวจสอบสถานประกอบการ

- **หน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ด้านการตรวจสอบสถานประกอบการ**

พนักงานเจ้าหน้าที่ต้องมีหน้าที่ดังต่อไปนี้

๑. การตรวจสอบสถานประกอบการเพื่อการขึ้นทะเบียนตามกฎหมาย ต้องแนะนำนายจ้าง ลูกจ้าง ให้ทราบแนวปฏิบัติในการขึ้นทะเบียนประกันสังคม การนำส่งเงินสมทบ ตลอดจนขั้นตอนและวิธีการขอรับสิทธิประโยชน์ต่าง ๆ การขอรับเงินทดแทนและการใช้บริการทางการแพทย์

๒. การตรวจแนะนำนายจ้าง ลูกจ้าง/ผู้ประกันตน ตามสถานประกอบการของนายจ้างหรือสถานที่ทำงานของลูกจ้าง เพื่อแนะนำและดำเนินการให้นายจ้างปฏิบัติให้ถูกต้องตามกฎหมายว่าด้วยการประกันสังคมและกฎหมายว่าด้วยเงินทดแทน รวมทั้งการใช้สิทธิประโยชน์ของลูกจ้าง/ผู้ประกันตนได้อย่างถูกต้อง

๓. การสอบข้อเท็จจริงและบันทึกถ้อยคำจากนายจ้างหรือผู้รับมอบอำนาจ และลูกจ้างเกี่ยวกับประเภทกิจการ จำนวนลูกจ้าง สภาพการจ้าง ลักษณะงาน และการจ่ายค่าจ้าง ตลอดจนข้อเท็จจริงอื่นๆ เพื่อประโยชน์แก่การตรวจสอบในทุกกรณี

๔. การตรวจสอบเอกสารหลักฐาน ซึ่งประกอบด้วย เอกสารแสดงการจดทะเบียนนิติบุคคลหรือการขึ้นทะเบียนต่าง ๆ ทะเบียนลูกจ้าง ทะเบียนผู้ประกันตน เอกสารเกี่ยวกับการจ้างซึ่งประกอบด้วยสัญญาจ้างแรงงาน หลักฐานการลงเวลาทำงาน เอกสารเกี่ยวกับการเงินและบัญชี เช่น การจ่ายค่าจ้าง การจ่ายเงินสมทบ เอกสารแสดงการชำระภาษีและเอกสารอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อประโยชน์ในการดำเนินการให้นายจ้างนำส่งเงินสมทบทั้ง ๒ กองทุนได้อย่างถูกต้อง ครบถ้วน

๕. เมื่อตรวจสอบพบว่ามีกรณีฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามกฎหมายให้รวบรวมพยานหลักฐานต่าง ๆ เกี่ยวกับการกระทำความผิด รวมทั้งการสอบข้อเท็จจริงให้รัดกุมชัดเจนเพื่อดำเนินคดีตามกฎหมายต่อไป

๖. ให้ความร่วมมือกับหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อให้สถานประกอบการต่าง ๆ ปฏิบัติตามกฎหมายได้อย่างถูกต้อง

- **จริยธรรมของพนักงานเจ้าหน้าที่**

เนื่องจากพนักงานเจ้าหน้าที่ตรวจสอบเป็นผู้มีอำนาจหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนด และเป็นผู้ที่มีบทบาทใกล้ชิดกับนายจ้างและลูกจ้าง ดังนั้น พนักงานเจ้าหน้าที่ตรวจสอบจะต้องมีจิตสำนึกที่สำคัญประการหนึ่งคือ “จริยธรรม” ซึ่งหมายถึง ธรรมที่ควรประพฤติปฏิบัติ หรืออาจหมายถึงสิ่งที่ควรประพฤติปฏิบัติ ทั้งนี้ เพื่อให้พนักงานเจ้าหน้าที่ตรวจสอบประพฤติปฏิบัติตนอย่างถูกต้องตามทำนองครองธรรม โดยเฉพาะในเรื่องของความซื่อสัตย์สุจริตและการรักษาผลประโยชน์ของสำนักงานประกันสังคม รวมทั้งของนายจ้างและลูกจ้าง ทั้งนี้ พนักงานเจ้าหน้าที่ต้องระลึกไว้เสมอว่า

๑. ต้องปฏิบัติหน้าที่ของตนอย่างซื่อสัตย์สุจริต มีความขยันหมั่นเพียร มีอิสระไม่ตกอยู่ภายใต้อิทธิพลของใคร

๒. ให้ความร่วมมือในการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ที่เป็นการรักษาผลประโยชน์ของสำนักงานประกันสังคม รวมทั้งของนายจ้างและลูกจ้าง ตลอดจนหลีกเลี่ยงกิจกรรมที่ขัดต่อขนบธรรมเนียมประเพณีหรือผิดกฎหมาย หรืออาจเป็นเหตุให้ต้องละเลยจากจุดมุ่งหมายในการปฏิบัติหน้าที่ตรวจสอบ

๓. ต้องไม่เรียก ขอ หรือรับสินจ้าง รางวัล สิ่งตอบแทนจากนายจ้างหรือจากบุคคลใดเพื่อให้กระทำการหรืองดเว้นกระทำการอย่างหนึ่งอย่างใด

๔. ต้องใช้ความรอบคอบในการรวบรวมข้อมูลและพยานหลักฐานต่าง ๆ อีกทั้งการรายงานข้อเท็จจริง ต้องปราศจากอคติใด ๆ ไม่นำข้อมูลที่เป็นความลับไปใช้เพื่อประโยชน์ส่วนตัวหรือพวกพ้องหรือก่อให้เกิดผลเสียแก่ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง

๕. ต้องไม่วิพากษ์ วิจารณ์ หรือแสดงความคิดเห็นขัดแย้งเกี่ยวกับบทบัญญัติของกฎหมายที่บังคับใช้ต่อนายจ้างหรือลูกจ้าง การเข้าตรวจร่วมตั้งแต่ ๒ คนขึ้นไป ต้องมีการตกลงกันถึงวิธีการหรือประเด็นที่จะเข้าไปตรวจสอบ โดยห้ามแสดงความขัดแย้งต่อนายจ้างหรือลูกจ้างเป็นอันขาด

๖. ต้องมีการพัฒนาความรู้ในด้านการตรวจสอบอย่างต่อเนื่อง เพื่อก่อให้เกิดความชำนาญงานและสามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น